

Voortgangsrapportage oktober'17 – maart'18

IGUNGA Ecovillage 2015 - 2019

.....

Het Igunga Ecovillage project is een samenwerking tussen Heifer, Aqua For All, ICIPE (een onderzoeksinstituut) en de lokale Tanzaniaanse overheid (Igunga District Council; IDC), met steun van de Europese Unie. Met het project worden boerengemeenschappen in het district geholpen om zich beter aan te passen aan en te anticiperen op klimaatveranderingen. Om dit te bereiken worden er in 10 dorpen 'Ecovillages' worden opgezet. In deze dorpen wordt een duurzame omgang met de leefomgeving gestimuleerd, door gebruik te maken van technieken die hun succes al in andere gebieden hebben bewezen. Denk hierbij aan wateropslag en – recycle technieken, natuurlijke gewasbescherming, bomenaanplant, houtbesparende ovens, solar lampen en biogas. De projectdeelnemers kiezen in overleg met de lokale overheid welke technieken het meest geschikt zijn voor hun gebied. De gekozen technieken worden samen met de deelnemers getest en waar nodig bijgestuurd. De geleerde lessen worden systematisch gedocumenteerd en gedeeld met de projectdeelnemers, andere organisaties, kennisinstututen en beleidsmakers.

Het kantoor van de districtsraad en haar staf

Ook zullen deelnemers en lokale bestuurders samenwerken om het beheer en de regelgeving met betrekking tot natuurlijk hulpbronnen beter te organiseren. Positieve resultaten kunnen na afloop op grote schaal uitgerold worden door de Tanzaniaanse overheid en waar mogelijk op internationaal niveau.

Dit project zet in op het verbeteren van kennis over en toepassing van klimaatadaptatie-technieken van 6.000 families (36.000 individuen) en een verbeterde lokale besluitvorming op het gebied van beheer van natuurlijke hulpbronnen. De focus ligt met name op trainingen, het leren van nieuwe technieken en het begeleiden van de toepassing ervan. Daarnaast ontvangt een aantal families zaden voor natuurlijke gewasbescherming en kippen of vissen. De families die deze items ontvangen moeten eenzelfde hoeveelheid doorgeven aan andere gezinnen, zodat uiteindelijk alle 6.000 huishoudens voorzien zijn.

Naast deze directe groepen profiteren nog eens 6.000 andere families (36.000 individuen) uit het dorp van dit project. Zij krijgen eveneens verbeterde toegang tot water en profiteren van een duurzame leefomgeving (vruchtbare grond, meer schaduw door boomaanplant, regelgeving ter bescherming van de natuur). Het project bereikt hiermee 72.000 boeren en boerinnen.

Gedurende dit vijfjarig project wordt ernaar gestreefd om twee hoofddoelen te behalen met bijbehorende resultaten.

1. Verbeterde weerbaarheid tegen de effecten van klimaatveranderingen in de 9 Ecovillages

Resultaat 1.1 6.000 huishoudens (Ecovillage) zijn beter bewapend tegen de effecten van klimaatverandering door verbeterd milieubehoud, duurzame landbouw en versterkte gemeenschappen.

Resultaat 1.2 De lokale overheidsmedewerkers van Igunga hebben kennis om klimaatadaptatiestrategieën te analyseren, plannen en implementeren.

2. Delen van geteste succesvolle klimaattechnieken met andere rurale gemeenschappen

Resultaat 2. Ervaring en geleerde lessen van de Ecovillages documenteren en delen met geschikte stakeholders waaronder relevante beleidsmakers.

Activiteiten:

.....
Het Igunga project omvat verschillende activiteiten. In dit rapport zijn er een aantal uitgelicht, wat een globale indruk van de voortgang van het project geeft.

WASH:

WASH staat voor Water, Sanitatie en Hygiëne. In een project waar gewerkt wordt aan water, horen ook de aspecten sanitatie en hygiëne bij. Er zijn bewustwordingstrainingen gegeven over het (her)gebruik van water, de noodzaak tot handen wassen en de aanwezigheid van toiletten. Dit draagt bij aan een betere gezondheid en het terugdringen van ziektes als diarree. In totaal zijn 110 deelnemers getraind, waaronder leraren en leden van WASH-clubs op scholen en gezondheidsvoorlichters op dorpsniveau. De vaklieden die opgeleid zijn in de constructie van waterpompen, hebben nu ook geleerd latrines te bouwen. Helaas beschikken veel mensen niet over een latrine. Bij gebrek aan beter doet men de behoefte in de nabije omgeving (waar een boete op staat). Als onderdeel van de training hebben de deelnemers in 5 van de 10

projectdorpen, samen met andere dorpsbewoners, een plattegrond gemaakt waarop deze plekken zijn aangegeven. Onder leiding van gezondheidsvoorlichters van het dorp en het district zijn er plannen gemaakt om hier latrines te bouwen. Een getrainde vakman kan een goede latrine bouwen voor tussen de €4 en €18. Na de dorpsessie hebben de vakmannen al van verschillende mensen opdracht gekregen om een latrine te bouwen. Daarnaast zijn er nu 9 demonstratie latrines gebouwd.

Regenwater opvang:

De uitgegraven waterpoel in Ibutamisuzi (vorige rapportage) zat na het regenseizoen van afgelopen december 2017 helemaal vol met water. Vanwege het tegenvallende regenseizoen was er in de verdere omgeving een groot gebrek aan water. Met als resultaat dat deze poel ook werd gebruikt voor huishoudelijke zaken, in plaats van alleen het bewateren van akkers en drinken voor vee. Het projectteam heeft de boeren benadrukt het water te koken voor gebruik. Naast het verder uitgraven van bestaande poelen, worden er ook nieuwe waterpoelen gegraven. In Mwabakima heeft een groep van 50 man, in 8 dagen tijd en met behulp van ploegen en de graafploeg, een poel van 250 m³ gegraven. Om erosie te voorkomen zijn de randen beplant met Vetiver en pal naast de poel heeft de opzichter een moestuin aangelegd.

In oktober 2017 zijn de laatste regenwatertanks gebouwd bij voorbeeldboeren op het erf, bij een kliniek en bij een middelbare school. In het projectgebied zijn nu alle 9 demonstratie watertanks geplaatst. De meeste tanks hebben een inhoud van 3m³. Met uitzondering van de tank bij de school, deze heeft een inhoud van maar liefst 30m³. Na het zien van de watertanks zijn er steeds meer gezinnen die geïnteresseerd zijn in deze techniek. De afgelopen maanden hebben de vakmannen op aanvraag al bij 8 gezinnen een watertank geplaatst.

Boomaanplant:

Inmiddels zijn alle 35 boomkwekerijen (beheerd door 24 schoolmilieuclubs en 10 NRM comités) weer met een nieuwe cyclus van start gegaan. Vanuit het project zijn er zaden uitgedeeld van Tanzania Tree Seed Agency (TTSA), die niet lokaal te krijgen zijn. De kwekerijen zijn gelinkt aan TTSA zodat ze in de toekomst zelf de zaden kunnen aankopen, zoals de NRM kwekerij in Mwanzugi. Deze kwekerij ligt naast de Mwamapuli dam en heeft altijd beschikking over water. Het voorgaande seizoen hebben ze € 225 verdiend aan de verkoop van jonge boompjes. Bijna alle kwekerijen (31) verkopen hun producten aan dorpelingen. Enkele kwekerijen hebben zelfs een nieuwe werkwijze bedacht: de milieuclubs van basisscholen Jitegemee en Mwenge verzamelden plastic flesjes voor de zaailingen zodat ze geen plastic zakjes hoefden te kopen. Dit idee zal worden gedeeld met andere kwekerijen die ook makkelijk aan plastic flesjes kunnen komen.

Aangeplante bomen bij de Jitegemee school

Biogas:

In een eerdere voorlichtingsbijeenkomst gaven rond de 100 boeren aan dat ze interesse hebben in biogas. Uiteindelijk bleek de investering voor velen toch te hoog en de tegenvallende oogst in 2017 zorgde voor weinig extra inkomen. Van de 26 biogas installaties die dit jaar zijn gebouwd, zijn er nu 23 in gebruik. De overige 3 moeten nog worden gevuld met koeienmest alvorens het naar gas kan worden omgezet. In totaal staan er nu 51 biogas installaties (48 in gebruik). 18 installaties zijn volledig gefinancierd door het project (demo's) en 33 met eigen geld (€90), materiaal en arbeid. In de komende periode worden de laatste 7 installaties gebouwd, waarmee het totaal op 58 komt.

Vanwege de hoge investering, is er besloten dat de eigen bijdrage van de boeren wordt besteed aan de bouw van een grote biogas installatie op een overheidsschool. De toiletten van de school worden

This publication has been developed with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Heifer Nederland, Heifer International Tanzania, Aqua for All and Igunga District Council, and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

aangesloten op de tank. Deze installatie maakt het mogelijk te koken op twee grote pitten geschikt voor pannen met een inhoud van 100 liter. Deze grote biogasininstallatie is dan grotendeels door de boeren uit het district gefinancierd en zal dienen als voorbeeld voor andere scholen. Met name privéscholen, waarvan de ouders beschikken over meer financiële middelen, kunnen dit idee adopteren.

Farmer Field Schools (boerengroepen):

Er zijn het afgelopen jaar 85 nieuwe groepen geformeerd, met name op het gebied van kippenhouden (37) en maisteelt (39). In totaal werkt dit project nu met 274 boerengroepen, met ieder een eigen focusgebied (zie schema). Elke groep bestaat uit ongeveer 20 leden. Het totaal aantal boeren is 4.792 waarvan 2.829 man en 1.963 vrouw.

Type groep	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Totaal
Gewas - rijst	10	0	4	14
Gewas - zonnebloem	4	7	2	13
Gewas – mais	27	24	39	90
Gewas – sorghum	5	18	1	24
Gewas - PushPull	18	0	0	18
Visserij - vijvers	4	0	2	6
Visserij - kooien	0	10	0	10
Visserij - rijst	6	0	0	6
Kippen	56	0	37	93
Totaal	130	59	85	274

Akkerbouw:

De oogst in 2016 was goed. De groepen uit jaar 1 hebben dus een goede oogst kunnen draaien en hierna ook nieuwe groepen kunnen trainen en voorzien van nieuwe zaden. Met name in de maisteelt is een mooi resultaat geboekt: 27 groepen hebben 26 nieuwe groepen opgestart. De oogst in 2017 was vanwege de aanhoudende droogte en slechte regenval eind 2016 helaas teleurstellend. Het regenseizoen 2017 (oogst 2018) was gelukkig beter, maar niet zo goed als 2016. De verwachting is dat de groepen uit jaar 2 nu ook een betere oogst hebben, zodat er meerdere nieuwe groepen ondersteunt kunnen worden.

Type groep	Totaal groepen	Groepen Jaar 1	Oogst 2016 p. hectare groepen jaar 1	Oogst p. hectare voor start project	Groep zaden & kennis doorgegeven
Rijst	14	10	20 zakken (1800 kg)	8 zakken (720 kg)	4
Zonnebloem	13	4	1.6 zakken (112 kg)	0.4 zak (28 kg)	2
Mais	90	27	1.6 tot 4 zakken (640 – 1600 kg)	0.4 zak (160 kg)	26
Sorghum	24	5	4.8 zakken (336 kg)	3.2 zakken (224 kg)	1

Kippenhouden:

This publication has been developed with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Heifer Nederland, Heifer International Tanzania, Aqua for All and Igunga District Council, and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

In september 2017 heeft de eerste grote 'Passing on the Gift' ceremonie voor kippen plaatsgevonden. Het regiohoofd van Tabora (waar Igunga district onder valt) was eregast. De 37 nieuwe kippengroepen (636 leden) hebben na hun trainingstraject ieder 2 kippen en een haan gekregen van de bestaande 56 groepen uit jaar 1. In totaal hebben 1500 gezinnen (56 kippengroepen jaar 1) kippen ontvangen waarvan 660 gezinnen de eerste nakomelingen al hebben doorgegeven aan nieuwe groepen. De komende jaren zullen er nog vele doorgeefmomenten worden georganiseerd. Het doel is om binnen de projectduur 4.800 gezinnen van kippen te voorzien. De teller staat nu op 2.160 gezinnen (45%).

Naast dit onderdeel zijn de Farmer Field School voorlichters (leiders van de FFS groepen) ook getraind in een verbeterde broedtechniek. Men heeft geleerd om een broedkast te bouwen met lokaal verkrijgbaar materiaal. Deze kast wordt gebruikt voor de eerste dagen, wanneer de kuikens het meest kwetsbaar zijn. De warme omgeving is goed voor de groei en het sterftcijfer is zeer laag omdat de kuikens afgeschermd worden van gevaren van buitenaf zoals ziektes en roofdieren. 18 boeren hebben deze techniek inmiddels toegepast, waaronder Mr. Marco Joseph. Hij heeft 55 kippen gefokt met gebruik van de broedkast. Zonder deze techniek had meer dan de helft het niet overleefd, is zijn ervaring.

Kweekvissen:

Het heeft lang geduurd, maar uiteindelijk is het juiste materiaal gevonden voor de bouw van kooien voor de drijvende viskwekerijen. In maart 2018 heeft de coördinator van het IDC Aquaculture centrum de leiders van alle 10 de kooivisgroepen getraind in de bouw van kooien. De eerste groep, *Furu Cage*, heeft een kooi gebouwd en deze in de Mwamapuli dam geplaatst (zie foto). De andere 9 groepen volgen snel en krijgen assistentie van de districtsmedewerker.

Integratie lokaal overheidsbeleid:

De beleidsdocumenten waarin klimaatadaptatietechnieken met regels en sancties staan beschreven, zijn ontwikkeld voor alle projectgebieden. Tijdens een bijeenkomst in november 2017 zijn de documenten besproken en goedgekeurd door raadsleden. In december heeft het regiohoofd van Tabora de documenten officieel gelanceerd tijdens een speciaal georganiseerde bijeenkomst. De juridisch medewerker van IDC heeft alle betrokken dorpsleiders bijeengebracht om de documenten tot in detail te bespreken, zodat zij weten hoe het verder uitgevoerd moet worden.

Bijeenkomst goedkeuring raadleden

Lancering met regiohoofd Tabora

Kennis delen:

De toegepaste technieken van het Igunga Ecovillage project zijn op verschillende plekken gedeeld. Allereerst in het projectgebied zelf. Ook deze periode is het regiohoofd meerdere keren op bezoek geweest. Hij is inmiddels een bekend gezicht en was. Nadat hij het project officieel gelanceerd heeft, is hij meer dan 5 keer eregast geweest bij officiële vieringen en was hij deelnemer van leerbezoeken met andere overheidshoofden of met zijn eigen delegatie. Op regionaal niveau heeft het Igunga team voor het eerst een presentatie gegeven tijdens een vergadering van het regionale comité in Tabora, en namen ze voor de tweede keer deel aan de jaarlijkse landbouwexpositie in augustus. Deelname aan deze expositie is goed voor de naamsbekendheid en zorgt voor veel bezoek van geïnteresseerden aan Igunga. Het heeft dit jaar zelfs geresulteerd in een presentatie voor parlementsleden (31) in Dodoma (zie foto).

Impact op de families

.....

Net als Mr. Marco Joseph heeft ook Mr. Lameck een broedkast thuis geïnstalleerd. Voorheen hield hij slechts 10 kippen voor eigen gebruik, hij zag het nooit als een business. Met de broedkast heeft hij in één keer 60 kippen gefokt en met de verkoop € 282 verdiend. Van het geld kocht hij een stuk grond in het centrum van Igunga, 3 zakken kunstmest en wat huishoudelijke benodigdheden.

This publication has been developed with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Heifer Nederland, Heifer International Tanzania, Aqua for All and Igunga District Council, and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

Vorig jaar is er een uitgebreide enquête gehouden om de resultaten van het project te meten. Hieruit bleek dat inmiddels 3.448 boeren gemiddeld 3 technieken onder de knie hebben.

De meest bekende zijn boomaanplant en duurzame landbouwtechnieken (juiste manier van zaaien, planten, mulchen, composteren, etc.). Door de tegenvallende droogte eind 2016 was er geen goede oogst in 2017. Zoals eerder bij *akkerbouw* beschreven, hebben de nieuwe landbouwtechnieken zich helaas nog niet vertaald in betere oogstopbrengsten.

Naast boeren hebben ook de medewerkers van IDC (lokale overheid) hun kennis verbreed. Inmiddels hebben 72 medewerkers aangegeven dat zij nu meer weten over klimaatverandering en de verschillende technieken die je kunt toepassen om hierop in te spelen. Van de 72 medewerkers, hebben nu 43 een actieve rol binnen het project (deelname in planning, monitoring en implementatie). Zij gebruiken de opgedane kennis in hun overheidsfunctie door het opzetten van activiteiten buiten het projectgebied, zoals boomkwekerijen. Voorheen zette de lokale overheid ook boomkwekerijen op, maar met weinig succes. De medewerkers van de afdelingen 'Bosbouw en Milieubehoud' zijn, net zoals de boeren, ook getraind. Nu is er een grote kwekerij opgezet waarbij het concept van dit project is gekopieerd. Zowel de boomtechnieken als het projectmatige deel (training van dorpingen, nauwe opvolging, etc.). In totaal zijn 40.000 jonge boompjes gekweekt en aangeplant bij boeren, scholen, banken en bedrijfjes. Met name langs de kant van de weg, omdat hier de afgelopen jaren veel bomen zijn gekapt.

Uitdagingen:

.....

Na uitvoerig onderzoek naar de mogelijkheden van een weerstation bleek een Nederlands initiatief (TAHMO) de beste optie. Deze organisatie is gespecialiseerd in meteorologische registratiesystemen over de hele wereld. Ze zijn recentelijk een samenwerking aangegaan met de Tanzanian Meteorological Authority (TMA) om het product erkent te krijgen. Op dit moment is dit nog niet het geval, waardoor Igunga Ecovillage heeft besloten dit projectonderdeel stop te zetten.

Het projectonderdeel rijst met vvisteelt ligt stil, sinds de perikelen rondom diefstal bij de visvijvers. De groepen hebben alle trainingen omtrent dit onderwerp gevolgd, evenals de trainingen over spaar- en kredietsystemen. Samen met de coördinator en het veiligheidscomité van het IDC Aquaculture centrum, zijn de groepen bezig met een beveiligingsteam. In de tussentijd worden de groepsleden gestimuleerd om middels het spaarsysteem gezamenlijk de eerste jonge visjes aan te kopen.

De teelt in de visvijvers werd naast diefstal ook bemoeilijkt door de aanhoudende droogte. Er is besloten om alleen deze activiteit te laten plaatsvinden in de regentijd.

This publication has been developed with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Heifer Nederland, Heifer International Tanzania, Aqua for All and Igunga District Council, and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

Activiteiten komende periode

.....

Het komende halfjaar zijn onder andere de volgende activiteiten gepland:

- Verdere aanleg en herstel van waterputten
- Demonstratieplekken neerzetten: o.a. latrines, energiezuinige ovens, laatste biogas installaties
- Continuering van trainingen binnen de specifieke groepen
- Doorgeven van zaden en kippen
- Igunga website actief vullen met blogs, foto's en filmpjes
- Kennis delen via diverse netwerken en ontwikkeling documenten geleerde lessen

This publication has been developed with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Heifer Nederland, Heifer International Tanzania, Aqua for All and Igunga District Council, and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.